

**ryze
avantgardní
pravidelná
občas
rýpavá
tiskovina**

IV.

*zvuk, který vydávají pořadatelé snažící se utišit zahradu Šrámkova domu při večerním promítání

Šolc spice

Úvodník Ondřej Chaloupecký

Na Šrámkovu Sobotku jezdím od roku 2017. První chvíle na festivalu si pamatuju moc dobře. Po necelých třech hodinách jízdy vlakem z Prahy jsme společně s kolegy z redakce ověšení zavazadly vystoupali od nádraží na náměstí. Tašky, spacáky, tiskárnu a počítače jsme odložili v redakci, tehdy ještě nad divadlem, a rovnou jsme zamířili na první bod programu na Šolcův statek.

Irena Dousková na zahradě četla z *Medvědího tance*. Příjemné odpoledne tehdy členům redakce čerstvě přejmenovaného *Raportu* zpestřil pan Samšiňák mírným šfouchancem kvůli jistému článku z předchozího ročníku. Kontext jsem tehdy neznal, ale bylo mi hned jasné, že v následujících letech můžu na Šolcově statku zažít spoustu krásných a zábavných chvil. Jak díky programu samotnému, tak pro osobitý styl pana domácího. Mé tušení další rok potvrdilo čtení rozjívěného, okouzujícího Emila Hakla, který si všechny získal svou bezprostředností.

Návštěvy zaplněné zahrady Šolcova statku se pro mě staly neodmyslitelnou součástí festivalu. Někdy jsme s kolegy mohli mít určité výtky k programu nebo jeho moderování, ale faktem je, že Šolcárna, už vzhledem ke své historii a provázanosti s festivalem, na Šrámkovu Sobotku prostě patří a pouhá výstava v Lapidáriu tuhle díru určitě nezacelí.

Upřímně doufám, že příští ročník bude situace zase taková, jak jsme byli v minulých letech zvyklí, a já si zase budu moct sednout do stínu ořechu Emila Hakla s očima upřenýma k účinkujícím na zápraží statku nebo k přelétajícím stíhačkám na nebi.

Autor dlouho nepsal milostný dopis.

PROGRAM - ÚTERÝ 5/7

7:00 Náměstí

Za hlasy ptáků – vycházka s ornitologem za ranního kuropění

9:00 Spořitelna

Řeč na jevišti, řeč z jeviště – přednáška prof. PhDr. Zdeny Palkové, CSc. o tom, jak se mluví na divadelní scéně

13:30 Zahrada děkanství

Petr Hruška – autorské čtení z básnických i prozaických textů poslední doby

15:00 Sportovní areál

Škola náklad života – scénické čtení z próz o studentkách uměleckých škol

16:00 Spořitelna

Nad dvěma zaniklými rozhlasovými projekty – beseda o zanikání v éteru, je možné dnes udržet nezávislé rádio založené na mluveném slově?

16:00 Zahrada děkanství

vstupné 80/100 Kč

V hodině soumraku – zvukomalebné vyprávění Divadla DIP podle Astrid Lindgrenové pro diváky od tří let

19:30 Sokolovna

vstupné 150 Kč

Slovo v pohybu – autorské a do jisté míry i scénické čtení Pavla Novotného

21:00 Městské divadlo

Pavel Šrut – scénář básně *Zlá milá* – rozhlasový pořad podle Pavla Šruta, čte Viktor Preiss

23:00 Zahrada děkanství

Společnost mrtvých básníků – rozloučení s tvůrci, kteří nás za minulý rok opustili, účinkuje mimo jiné Císařovo nové divadlo

JÍDELNÍČEK**Pizzerie Maštal****Snídaně (7:30–10:00):**

Rock'n'roláda

Oběd (11:30–15:00):

Květáková polévka

Koprová omáčka, vařené hovězí maso, houskový knedlík

Koprová omáčka s vajíčkem a bramborem

Večeře (17:00–20:00):

Slepičí vývar se zavárkou

Těstovinový salát s kuřecím masem

Asijská směs se sójovým masem, rýže

Vokýnko

Sloní žrádlo

Tříbarevný tvarohový koláč

Zachraňme češtinu! Vod puristickéjch tendencí

Raportáž Ondřej B. Vinš

Druhá přednáška letošního cyklu, kterou proslovila prof. Jana Hoffmannová z Ústavu pro jazyk český AV ČR, se nesla v duchu, kterého jsem se hrozil a zároveň jsem doufal, že nenastane. Než tuto pro někoho až buřičskou myšlenku rozvinu, dovolím si ozřejmit svou pozicionalitu. Je mi 31 let, vystudoval jsem anglistiku a bohemistiku a (psanou) češtinu učím neslyšící studenty v bakalářském stupni, studující prvního ročníku pak úvodní kurz o lingvistice češtiny. V sále Spořitelny jsem byl včera jeden z nejmladších (což mě osobně lehce trápí delší dobu – mladší generace návštěvníků Šrámkovky totiž na přednášky moc nechodí, jak si

včera všiml i doc. Skarnitzl). Jako učitel přirozeně používám spisovný standard češtiny ve všech komunikačních situacích na půdě fakulty, v komunikaci mimo její prostory (například na exkurzi) přiznávám, že použiju i nějakou substandardní varietu.

Od přednášky prof. Hoffmannové jsem očekával exkurzi do současné české literatury s akcentem na to, jak si její autorky a autoři aproximují mluvu našich každodenních interakcí s ostatními. Již název přednášky obsahoval slovo stylizace, bylo tedy lze očekávat, že přednášející vytkne před závorku, že takto každý doopravdy nemluví, že se jedná o autorské gesto spisovatelek a spisovatelů. Z celé přednášky jsem však měl pocit, že neposloucháme o literární stylizaci, ale o tom, jak je současná čeština v nezadržitelném pádu do malströmu neušlechtilé obecné češtiny, neřkuli vulgarismů! Díky moderující Ireně Vaňkové za to, že na rozpor mezi autenticitou a literární stylizací upozornila alespoň ona. Bylo by také dobré si připomenout, že samy počátky psané češtiny, svatojiřské přípisky přibližně z 13. století, nejsou nic jiného než obdoba dnešních nápisů na veřejných záchodcích. Předpokládat, že literární stylizace některých českých autorek a autorů je důkazem zhoubného vývoje češtiny, nebo dokonce mlhavě vznášet požadavky na jejich jazykověkulturní obrodu či revoluci, jak v závěru řekla přednášející, na mě působí opravdu bizarním dojmem. A opět, jsem si vědom toho, že tato otázka je (nejspíš?) výsostně generační. Ostatně i prof. Hoffmannová v diskusi přiznala, že názorová pluralita na toto téma je obrovská. Rovněž souhlasila s tím, že někdy jsou obecněčeské výrazy a vulgarismy v textu namístě. Potěšil mě i fakt, že názory z publika nebyly jen vyloženě puristické (co to vlastně znamená, že si někdo uchová tu nezkaženou češtinu – neřekne *do prdele*, když třeba šlápne bosou nohou na kostičku lega?). Petra Sgalla na vás!

Pro lingvistu je velmi prekérní, když se zabývá mluvou mladých lidí a chce ji představit publiku své generace. Ti mladí říkají tohle a tohle a to je hrůza, podívejte na to, jak to proniká do krásné literatury! Proboha, ne. Jako neexistuje nic jako mluva staré generace, nevíme ani to, jak mluví generace mladší. Sociolingvistických proměnných je prostě příliš mnoho. A to, že si každý hned vzpomene na to, jak mluví jeho vnouče, opravdu nevypovídá mnoho. A tady mě nechápejte špatně, i já cítím určitý věkový odstup od svých studentů, kteří jsou v průměru o deset let mladší. Zajímá mě, jaké jazykové prostředky a komunikační strategie volí, jak do jejich sociolektu proniká všeobjímající angličtina. Upozorňuju je na to, že ve škole je cílem výuky mimo jiné i kultivovat jejich odborný jazykový projev ať už v psané, či mluvené formě. Všimám si anglicismů a toho, jestli jsou v jejich úzu zastoupeny dle mého názoru až nadbytečně. Zároveň si ale uvědomuju, že zastavit jazykový vývoj jednoduše nelze a hořekovat nad tím, jak ta

dnešní mládež mluví, nemá valného smyslu. Je to snadné, ale nikam nás to neposune.

Autor má češtinu rád, ale nemyslí si, že je to nejkrásnější jazyk na světě. Žádný jazyk totiž není krásný, nebo naopak všechny jsou.

Šrámkův duch je všudypřítomný aneb Zvuky návštěvy u Šrámků

Imprese Klora Jelínková

V úterý v jedenáct hodin přišel velmi tradiční bod festivalového programu, a sice Návštěva u Šrámků. Ta byla letos obohacena o poslech poetické audio-procházky.

Úvodu se ujímá Olga Bičišřová. Zpívá část básně Fráni Šrámků. Po chvíli se přidávají i lidé z publika. Slovo si bere Jan Bílek, zmiňuje, že poetická procházka vznikla ku příležitosti dvou významných šrámkovských výročí, která se loni slavila. Vrzání židlí, přicházejí opozdilci.

Tvůrci audiowalku Kristýna Čepková, Josef Kačmarčík a Jan Trč přibližují, jak projekt vznikal. V sále zvoní telefon. Genius loci a Šrámkův duch jsou všudypřítomní, říká Jan. BUM, KŘACH. Bouchlo okno a spadl obraz. Smích. „Souhlasí se mnou.“

Procházka má šest zastavení. Ta jsou složená z básní Fráni Šrámků a z jejich úryvků. Autoři dopředu neprozradili, v jakém jsou pořadí, a bude to tedy takový malý kvíz. Šustění papírů. Někteří diváci a některé divačky vytahují zápisníky a propisky. První zastavení – Semtinská lípa. Takhle staticky to zní zvláště, říká Kristýna Čepková. Druhé zastavení – Šolcův statek. Jedné z divaček se zjevně vybíjí telefon, rozhodla se ho vypnout, doprovází to hlasitý zvuk. Třetí zastavení – náměstí Míru. Následuje park, pak Humprecht a vycházka, ač jenom virtuální a poslechová, končí na soboteckém hřbitově. Po nezvyklém úvodu následuje tradiční prohlídka Muzea Fráni Šrámků a Milky Hrdličkové Šrámkové s Olgou Bičišřovou, je o ni velký zájem, a tak se návštěvníci do místností téměř nevejdou.

Nechám na vás, abyste rozhodli, zda se příběh s duchem Fráni Šrámka skutečně stal, anebo autorka jenom načrtla obraz plný lží.

Autorka je fanyнка pořadu Věřte nevěřte.

Vždy mohu nakreslit i to, co není vidět

Imprese Klára Krásenská

Než Tereza Bínová odchází na pódium, Julie jí zavazuje kolem prstu papírovou stužku, torzo papírového brčka. Aby se máma nezapomněla vrátit. Sedíme s Radkem a Julií v koutě zahrady, v prachu vydusané trávy, ze kterého dloubeme střípky skla a trochu se pochichtáváme, jak k nám z pódia doléhá koncept, Duchamp, modernismus, Woolfová, Kolář, Buddeus. Teoretici prý říkají „Bínová je konceptualistická básnička“. Jacípak teoretici, třikrát rychle za sebou bych to nahlas neřekla. Bínová složila svou první sbírku *Souborná zkouška* z psychologických skript k souborné zkoušce. Julie zatím dřepí v prachu a staví hnízda. Z malé dlaně do velké si předáváme vytržené drny suché trávy, které cupujeme na základní věnec, žmouláme mezi prsty ubohá žlutá stébla a svazujeme volné konce. To je teď nitka našeho rozumění, které už opustilo konceptualistické návnady shazované z pódia. Julie mi do dlaně klade žmolečky špinavého mechu a já je opatrně soukám do mezer. Rozhovor za námi se líně otřel o environmentální poezii a nastolil otázku, zda má být poezie nesena myšlenkou nebo citem. Tereza se v básni dívá na svého muže Radka, který se dívá na ropuchu. Radek zatím sedí v prachu a staví z klacíčků plot. Jsme úplně tiše. S Julií vyztužujeme hnízdo, je suché a měkké a vede k němu celá zahrada s plotem z mrtvých břečťanových kmínků. Je naše černá, prašná zahrada jednou ze všech zahrad? „Je Země jednou ze všech planet?“ ptá se Tereza (*Červený obr*). Ale já už si představuju starou hrušku, já už u plotu vidím angrešt. Radek už vidí ptáčka, který skládá křídla do měkkého hnízda a klade do něj zrůžovělý křemen velký jako Juliin nehet. Julie jásá, pták, pták, nejraději má vlaštovičky. Jak je to s tím citem a myšlenkou? doléhá k nám z pódia, nerozumíme, odkud kam ta otázka stojí. „Vždy mohu nakreslit i to, co není vidět. / Kořeny stromu, / nohy pod sukni, / žaludek, / pecku v něm.“ Hnízdo v koruně hrušky a v něm ptáčata. Sedíme v prachu se špinavýma rukama a nohama, Radek soustředěně hloubí důlek pro poslední laťku plotu. S Julií chceme odnést hnízdečka do nejbližších keřů a Radek za námi volá: „Nechám do zahrady otevřeno.“

Autorka doporučuje k četbě knihu Ptačí budky Jakuba Demla.

Je holka, nebude se bránit

Imprese Eliška Rybová

Sedám si na lavičku. Před publikum přichází Jan Bílek a představuje režiséra rozhlasové hry *Co se stalo se Zuzanou?* Josefa Kačmarčíka. Ten ve zkratce vypráví o vzniku hry a o jejím nedokončeném závěru, o Haně Lehečkové, o předloze, jejím románu *Poupátka*, a o tom, že motivem obou děl je autorčina vlastní zkušenost. Díky tomu se mnou hra rezonuje ještě o trochu víc.

Hledám si polohu a zahradou se rozléhají dva dětské hlasy. Dvojčata Ela a Tadeáš Kopeckých. Hledají příčinu smrti své sestry, kterou nikdy nepoznali. Ačkoliv jim máma neustále tvrdí, že se jednalo jenom o nehodu, nedá se tomu věřit. Nacházejí Zuzanin památníček a postupně zjišťují informace od známých, až se nakonec dostávají k jejímu učiteli z dramaťáku. Mirek Holub. „Skvělej, férovej chlap“, který byl všem vzorem (tedy těm, kteří s ním nebyli za zavřenými dveřmi). Propagátor principu cukru a biče v místním maloměstě. Už po pár náznacích všem dochází, že má se Zuzaninou smrtí něco společného.

Pomalou mi naskakuje husí kůže. Vepředu v publiku mi není příjemně, a tak se asi v půlce hry přesouvám zpět k redakčnímu stolu, kde se cítím bezpečněji, zrovna ve chvíli, kdy se dvojčata setkávají s jejich sousedem. Ze začátku vtipkuje, památku Zuzany trochu haní různými řečmi o její divokosti a neposlušnosti. Když se děti zmíní o susedově oblíbeném učiteli, vybuchne. Jeho vztek nakonec přináší ovoce. Informaci, že byl Holubovým poskokem, který mu pomáhal v jeho nekalém chování. A stejně to bylo se Zuzanou. Běžel za ní do lesa, kde ji našli mrtvou, ale „ta mrcha zdrhla“. „Myslel jsem si, že je holka, že se nemůže bránit.“ Mrazí mě až v kostech. Pointu nebudu prozrazovat, ale ať to bylo jakkoli, děti otevřely velké téma, které může pomoci dalším dětem. Tak hru končil hlas mámy Kopeckých.

Rozhlasová hra *Co se stalo se Zuzanou?* je jedno z nejsilnějších děl, se kterými jsem se v poslední době setkala. Kromě autentičnosti, které tvůrci dosáhli díky všelijakým zvukům z natáčení (dveře autobusu, listování v deníku, vrzání židlí) a také průběžným hádkám dvojčat. Celkové zpracování příběh ještě zesílilo, a i díky němu jsem se slz nemohla zbavit skoro půl hodinu.

Šikana a obtěžování ze strany učitele je bohužel aktuální téma. I přes rozšiřující se osvětu a snahu informovat děti už od útlého věku o tom, co si k nim jiný člověk nemůže dovolit, se stále najdou tací, kteří oběti nařknou z přecitlivělosti nebo ze lži. V několika rozhovorech i sama autorka prozradila, že byla nejednou podezřívána ze lhaní. Učitel by měl být osobou zajišťující dětem nejen vzdělání a vědomosti, ale taky bezpečí, a je jedno, jestli je to učitel ve škole nebo v kroužku. Určitým způsobem přejímá zodpovědnost za jejich životy i pocity a zneužití této moci je pro mě jako učitelku jedním z nejhorších činů vůbec.

Autorku redakce Raportlu rozveselila a už nepláče.

Zdroje pro nejmenší našťestí jsou

Raportáž Vojtěch Jandera

Dopředu musím říct, že upřímně obdivuji kohokoliv, kdo dovede připravit pro dětské publikum takový program, který udrží jeho pozornost po delší dobu a zároveň procvičí mozkové závity v malých hlavičkách. Přesně to se totiž v úterním odpoledni úspěšně podařilo docentu Radkovi Malému, autorovi řady knih pro dětské čtenáře a zároveň vedoucímu dílny tvůrčího psaní.

Přestože chápu pohnutky k tomu vedoucí, považuji snahu seznamovat kohokoliv, tím více pak děti, s konceptem lyriky a pokoušet se o jeho zjednodušenou definici, za úkol vsutku sisyfovský. O to více je třeba ocenit odvalu Malého. Aby bylo jasno, nesnažím se v tomto případě o ztrhání vystoupení – někde se s úvodem do problematiky začít přece jen musí. Vůbec nejprínosnější z hlediska edukativního každopádně bylo seznámení „drobotiny“ s tím, co znamená být autorem a vytvářet literární hodnoty.

Pochvalu si finálně zaslouží zejména konstantní obracení se na malé posluchače, které je udrželo v očekávání, jakou další hádanku či rozmilý příběh „ze své kapsy“ spisovatel vytáhne. Závěrečná „lekce z mykologie“ s jistotou musela pobavit nejen děti, ale i dospělé.

Autor s dětmi nikdy pracovat příliš neuměl, přesto by jednou rád byl otcem.

Jak zpívá splav, který v lukách krásně zpívat slyšel

(Ne)jazykové okénko Jan Henyš

Vydejme se v dnešním jazykovém okénku za zdrojem jednoho ze zvuků. Hledat budeme, mimo řeč i mimo hudbu, domény, kterých jsou stránky *Raport!u* plné. Vydáme se k libovolné řece, k ještě libovolnějšímu splavu.

Co říká splav? Co uvidíme, když nahrajeme jeho zvuk? Uvidíme a uslyšíme šum. Zvuk kvality (téměř) náhodné. Šum je jev zpravidla nežádoucí. Kazí nahrávky, kazí fotografie, zvukaře budí ze sna. Komunikační šum způsobuje nepěkná nedorozumění, mnohdy i s katastrofálními důsledky, která pamatuje historie i mytologie.

Ze všech šumů nejnáhodnější je ten bílý. Vyznačuje se rovnoměrnou spektrální hustotou. Teoreticky obsahuje všechny frekvence zvukového spektra na stejné hladině hlasitosti. V praxi je frekvenční pásmo omezeno, praxe si totiž s nekonečnou moc nerozumí. Bílý šum má široké využití jak v technologii, tak v každodenním životě. V technologii se často používá jako referenční hodnota, v každodenním životě nám jeho náhodnost při poslechu pomůže se uvolnit, soustředit se nebo usnout. Mozek totiž neví, jak si s přešlapanými náhodnými informacemi poradit, proto je prostě odfiltruje. Potlačí zvuky okolí a může i zostrit naše ostatní smysly. Viníkem je proces neurální adaptace. Když jsme kontinuálně vystaveni stimulům, jako je bílý šum, náš auditorní systém si zkrátka zvykne a jeho rezpozivita se postupem času snižuje na minimum. Můžeme si tak ulevit od tinnitu nebo od otravných lidí ve vlaku, když si chceme schrupnout. Dlouhodobé vystavení bílému šumu může vést až k sensorické deprivaci užívané při meditaci, terapii, ale také mučení. Když jsou vězni umístěni do bílých odzvučených cel a je jim pouštěn bez přestávky bílý šum, přijdou jejich mozky o vjemy, na které jsou zvyklé, což může vyústit ve frustraci, halucinace, neschopnost rozlišit, co je skutečné a co ne, v konečném důsledku i v absolutní ztrátu identity a depersonalizaci.

Barevné označení šumu není náhodné, je totiž analogií k signálu v barevném spektru. Pozor si musíme dávat jen u šumu označeném *brown noise*, ten totiž není hnědým šumem, jak by se mohlo zdát, ale je inspirovaný Brownovým pohybem. Osobně mám brownovský šum nejraději, má totiž zesílené nízké frekvence a připomíná mi šum moře nebo velkoměsta. Pojem hnědý šum je zabrán o poznání profánnějším jevem. Označuje zvuk, který má mít neblahý vliv na lidské tělo, zejména na zaživačský trakt. Městská legenda vycházející z experimentů konaných v rámci amerického vesmírného programu, které zkoumají vliv vibrací kosmického vehikula na lidské tělo, hovoří

o infrasonické, tedy neslyšené frekvenci, která má kromě nevolností a zmatenosti způsobit i fekální inkontinenci. Poslední ze zmíněných efektů však nebyl potvrzen, a byl dokonce několikrát vyvrácen, což ovšem nezabrání senzacechtivé ústní slovesnosti. S hnědým šumem se díky příliš nízké frekvenci v přírodě nesetkáme, můžeme se tedy uklidnit myšlenkou, že nám při relaxaci na břehu řeky nic nehrozí.

Autor vzpomíná na Šum svistu.

Večer plný rozporů

Recenze Vojtěch Kouřil a Vojtěch Jandera

Předkapela Oba konce duhy na zahradě Šrámkova domu dnes večer samu sebe definovala několika základními pojmy. Nutno říct, že k avizovanému country punku (také označovanému jako cow punk) měli bohužel stejně daleko jako ke kvalitnímu stand-upu, o který se snažili výrazně více. V průběhu koncertu musela dvojice umělců (vyzdvihující primárně v počátcích setu svou nehudebnost) co pár minut mezi písněmi připomínat, že je nekorektní, ať už to znamená cokoliv. Aby náhodou posluchači nezapomněli, neustále vkládali do písní s libovolnými texty (třeba o koupání v ledu nebo velmi často o lásce) tematické vsuvky týkající se „problémů s identitou“ a tak dále. Záměrem snad byla přiznaná trapnost, à la jsme trapní my, můžete být trapní všichni. To by celý výstup však nesměl působit toliko hloupým dojmem.

Následující koncert písničkářky Alen a její kapely bylo relativně kvalitní českou pop alternativou. K Lence Dusilové, se kterou Alen vystupuje, nemá těleso zvukově daleko. Harmonicky i melodicky jsou písně vyšperkované, jednomu z autorů recenze se konkrétně líbilo melodické ztvárnění verše o zapálení nového ohně ve starých uhlících a vesměs práce s tempem i dynamikou nebo korgovský zvuk syntáků. Některé písně dokáží zvednout posluchače ze židle svou tanečností. Závěrem bychom dodali, že Alen a její kapela dokázaly v zarážejícím kontrastu s předkapelou vykouzlit na soboteckém

dvoře vpravdě magickou atmosféru. V důsledku totiž potlačila hloupý a zbytečný nádech kontroverze.

Autoři recenze by rádi vychválili celou večerní hudební produkci. Rozdíly mezi jednotlivými vystoupeními však byly propastné.

Měsíc nad Sobotkou a na zahradě ticho

3 x 67 slov Kateřina Prášilová

Včerejší osazenstvo zahrady Šrámkova domu bylo slibně rozehřáté koncertem Alen a její kapely a následovně rozdrážděné k diskuzi o scénickém čtení *Variace na totéž*. Následovně mělo zasednout do lavic a zhlédnout dramoxový záznam šest let staré inscenace, která je pět let po derniéře. A to se v rámci vývoje večera téměř nedalo vydržet.

Popularita Dramoxu je stále nižší a v současné době může sloužit zejména coby archiv inscenací po derniéře. To je jistě chvályhodné, ocení to nejen studentky a studenti divadelní vědy a třeba archivní snímky z NFA během sobotního festivalového večera byly přesně zacílené a velmi silně s celou zahradou rezonovaly. Včerejší projekce ne. Jednak kromě obligátní šrámkovské souvislosti postrádala jakýkoliv kontakt s tématem festivalu, jednak divadlo není film. Liší se jedinečností každého představení, liší se tím, že skutečně dýchá (ve Stavovském divadle cítíte parfém Zuzany Stivínové i na prvním balkoně). Kontakt jeviště a hlediště je podmínka sine qua non.

Obecně vzato se zdálo, že až na pár koncentrovaných diváků, kteří *Měsíc nad řekou* sledovali, je všem putna, co se v zahradě děje. Dovedu si představit, že si zmínění fajnšmekři na projekci zajdou do Městského divadla. Promítání na rozjařené zahradě je volba nešťastná.

Autorka si nikdy nebude moct dovolit nosit parfém Zuzany Stivínové.

Já vám vážně nevím a vůbec si nezávídím

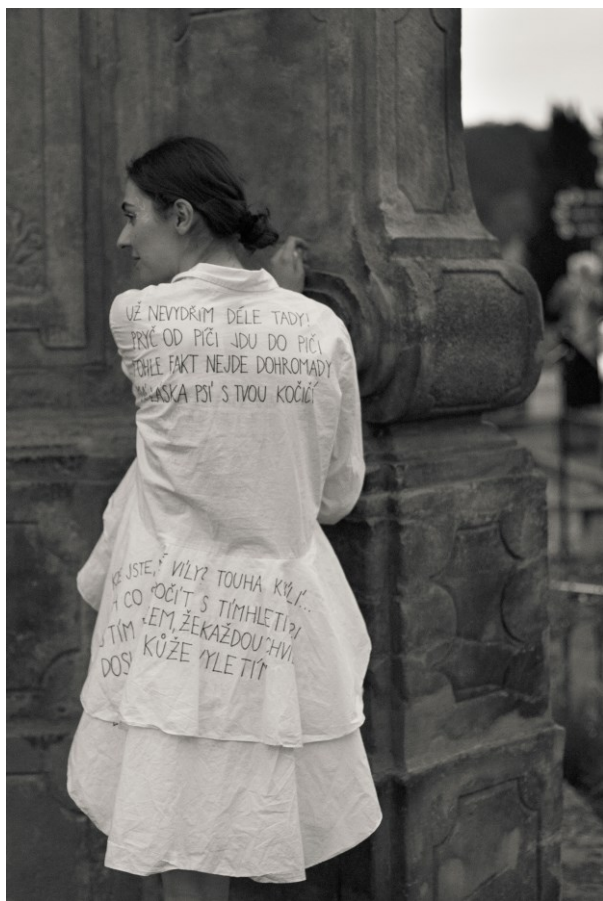
Imprese Pavlína Kašparová

Naposledy jsem Krchovského básně slyšela v mluvené podobě před pár týdny od něj samotného. Tehdy si zapomněl s sebou vzít sbírku, ze které měl číst. Scénické čtení od DIDI ART ale působilo, že si soubor zapomněl vzít Krchovského. Těsně po představení byly moje pocity opravdu intenzivní (což je hned pro začátek jedna z věcí, kterou mu nesmíme upřít, diváci se o něm velmi plamenně bavili a zanechalo v nich silný dojem), proto se omlouvám, zda budou následující řádky působit poněkud zmateně a klást více otázek než nabízet odpovědi.

Scénické čtení *Variace na totéž* začalo na náměstí. Na náměstí stojí kašna. Pravidelní návštěvníci Šrámkovy

Sobotky ví, že se v ní každý rok někdo zaručeně vykoupe. Letošní koupací sezónu zahájily dvě herečky, které nám z kašny rovnou zazpívaly. Doprovázel je kytarista a zpěvák v jedné osobě. Celé to bylo velmi příjemné, dokud se nezačaly číst texty, o které šlo především. Nemáme opomenout, že Krchovský je na jakoukoliv adaptaci poměrně náročný. Ono totiž, jak se teď často říká – je to to, co to je. A nic moc víc. Autor už to do svých básní prostě napsal. Jak na základě něčeho takového vystavit scénické čtení?

Pomůžeme si hudbou? Možná. Herečky i herec umí krásně zpívat a on navíc krásně hraje na kytaru. Ale co hraje? Poznal jste někdo některé z písní, které se hrály? Já jednu, tu od Davida Stypky, která hrála na konci, kterou mám moc ráda a která vládla v jeden moment každému rádiu v zemi. Jakou souvislost měly s Krchovským, natož s jeho texty, které na čtení zazněly? Já jsem mezi nimi cítila rozpor, který mi úplně nedovolil si představení užít, protože jsem celou dobu marně pátrala v mysli, jestli mi něco neuniká.

Oceňuji práci s prostorem, procházky mi nevadily a měla jsem dost času na přemýšlení o tom, co znamená ten (na poslech jinak příjemný) hudební doprovod. Některé obrazy, které jsme viděli, byly ale tak silné, že Krchovského textům nedovolily vystoupit do popředí, a tak se docela nenaplnil účel scénického čtení.

Dále musím ocenit nápad, že měla herečka básně napsané na oděvu a postupně se odhalovaly další texty tím, jak se svlékala. Myslím ale, že by lépe naplnil svůj potenciál při užití jiných textů, které by po úplném vysvěcení

herečky vedly k pointě. Předčítané texty byly krátké, zdánlivě se jimi prolínal jen motiv nešťastné lásky a životních útrap – scénická linka se však ubírala jiným směrem a my něco poslouchali a mezitím se koukali na zneužívanou objektifikovanou ženu, která nakonec uteče ze scény.

Nebyla jsem úplně moudrá ani z interpretace básní. Krchovský je autor, který sám přiznává, že se v poezii nebere příliš vážně, ale zároveň často pracuje s motivem neutěšeného života. Melancholicky. Odevzdaně. Básně byly ale přednášeny v podstatě křikem.

Když jsem se podívala do publika, spousta diváků se i v těch nejdůležitějších momentech smála a já jim to nemám příliš za zlé. Ačkoliv určitě nelituji, že jsem představení viděla, protože přineslo spoustu emocí a otázek k zamyšlení, jedním z nejsilnějších pocitů bylo zmatení.

Autorka si ráda zpívá Davida Stypku u táboráku.

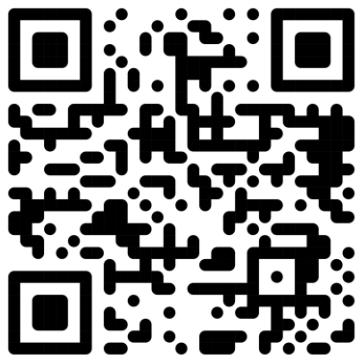
Jak zněla cesta do Sobotky

2 x 67 slov Laura Makovičková

Po splnění všech povinností, co nás s Vojtou Kouřilem zdržely v Praze, jsme se včera konečně vydali na cestu do Sobotky. První zvukovou vložkou naší cesty byl hudební doprovod pozdního oběda v pizzerii na Černém Mostě v podobě koncertu Marka Ztraceného na YouTube, který si překvapivě všichni spoluposluchači, včetně obsluhy, užívali. Proto jsme si ztraceni přišli spíš já s Vojtou. Dále mi z naší více než hodinové cesty autobusem s nepříjemným řidičem uvízlo v mysli otravné hlasité vrzání střešního okénka, fukot z oken ostatních (a to převážně při zběsilé jízdě na dálnici) a hádka dvou mladoboleslavských pošťáků, kteří dobrou půlhodinu řešili, jestli ta paní Šimalová bydlí ve vchodě s číslem 271 nebo 272. Při této debatě jsem si také bohužel nemohla nevšimnout jejich užívání si hlasitého požívání dobrot z řetězce Minit (toto není spolupráce).

Autorka má mnohem radši jízdy vlakem než autobusem.

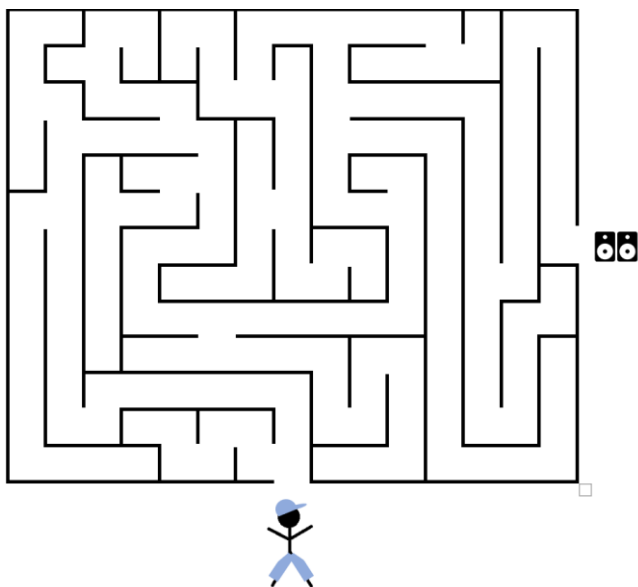

Skladba nahraná Ladislavem Novákem pochází z jeho pozůstalosti.

Pro chytré hlavičky

Raport! dětem Eliška Rybová a Magdaléna Kvasničková

Fráša v dálce slyší svou oblíbenou hudbu, ale její zvuk není dost silný a Fráša neví, jakou cestou se za ním vydat. Pomoz mu a vyved' ho z bludiště

Podcast!

Šrámkova Sobotka jde s dobou! A tak si můžete poslechnout, jak zní. Hovořili jste s někým, kdo vám trvdil, že nahrává podcast? Nelhal a vy se možná uslyšíte. Nevěděli jste, že podcast vůbec existuje? Není zač!

Hlášení místního rozhlasu

Vyslechněte následující oznámení: redakce *Raport!* nově provozuje půjčovnu kytar a hlídárnu a hladírnu psů. Referentem obou podniků je Ondřej B. Vinš, který vám za drobný poplatek přinese cizí kytaru a nevrátí psa.

Organizační výbor festivalu musel včera aktivovat červený kód. Hrozba byla naštěstí odvrácena a zjevily se Oba konce duhy.

Maštalovej kozí sejra ti vobráti pajšl.

V přepravkách s knihami na vás stále čeká výtisk *Kozí doktorky*. Vesnický román to není.

Hermelín ve Vokýnku ještě neteče.

Dnes a zítra je státní svátek, většina obchodů je zavřená. Pokud budete potřebovat léky, obraťte se na místního šamana Jakuba Doubravu (Mrázek už odjel), bude-li nutné něco opravit, zkuste Matěje Vejdělka. V případě hladu se nasyťte kulturou. Nebo sloním žrádlem.

Svátek nemá nikdo.

RYZE AVANTGARDNÍ PRAVIDELNÁ OBČAS RÝPAVÁ TISKOVINA!

Redakce: Jan Henyš, Ondřej Chaloupecký, Vojtěch Jandera, Pavlína Kašparová, Vojtěch Kouřil, Klára Krásenská, Laura Makovičková, Kateřina Prášilová, Eliška Rybová, Martina Rybová, Ondřej B. Vinš. Všechny fotografie tohoto obšťastníku s láskou fotografuje © Martin Cáb.

Vychází v Sobotce během 67. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka. Cena 15 Kč.

Vydává spolek SPLAV!,

U Studánky 5, 170 00 Praha 7,

IČ 26674122. MK ČR E 15812

Časopis *Raport!* vychází za finanční podpory Státního fondu kultury. raport.redakce@gmail.com

CC BY-NC-ND 4.0